

№ 583/о

ПРИКАЗ

Б О Е Р Ы К

« 05 » 05 2025

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле һәм Петропавел авыл җирлекләре территориясендә урнашкан «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектын урнаштыруны күздә тотучы территорияне планлаштыру проектын һәм территорияне ызанлау проектын раслау турында»

Территориянең тотрыклы үсешен тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 42, 43, 45 һәм 46 статьялары, «Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләрне яңадан бүлү турында» 2023 елның 23 декабрендәге 131-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының «Территорияне планлаштыру проектын әзерләү турында» 2024 елның 24 маендагы 139/о номерлы боерыгы нигезендә боерык бирәм:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле һәм Петропавел авыл җирлекләре территориясендә урнашкан «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектын урнаштыруны күздә тотучы территорияне планлаштыру проектын һәм территорияне ызанлау проектын расларга (кушымтада бирелә).

2. Территорияләргә үстерү департаментының Агломерацияләргә үстерү идарәсенең көньяк-көнбатыш районнары үстерү бүлегенә (А.С.Харитоновка) түбәндәгеләргә тәмин итәргә:

әлегә боерыкны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесенә, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл җирлегенә башлыгына, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Петропавел авыл җирлегенә

башлыгына ул үз көченә кертгән көннән жиде календарь көннән дә соңга калмыйча җибәрүне;

әлеге боерыкны «Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасында ул басылып чыккан көннән алып 10 эш көне эчендә урнаштыруны;

әлеге боерыкны үз көченә кертгән көннән жиде календарь көннән дә соңга калмыйча Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалыгы министрлыгының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыруны.

3. Юридик бүлектә (Р.И. Кузьминга) дәүләт теркәвенә алу өчен әлеге боерыкның Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына җибәрелүен тәмин итәргә.

4. Әлеге боерык рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә дип билгеләргә.

5. Әлеге боерыкның үтәлешен тикшереп торуны Территорияләрне үстерү департаментының Агломерацияләрне үстерү идарәсе башлыгы С.А.Рыбаковка йөкләргә.

Министр урынбасары

В.Н.Кудряшев

Татарстан Республикасы
Төзелеш, архитектура һәм торак-
коммуналь хужалыгы
министрлыгының 05.05.2025 ел,
№583/о боерыгы белән расланды

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле һәм
Петропавел авыл жирлекләре территориясендә урнашкан «№38 скважиналар
кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектн урнаштыруны
күздә тотучы

**ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТЫ ҺӘМ
ТЕРРИТОРИЯНЕ ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТЫ**

«Нефтестройпроект» җаваплылыгы чиклэнгән җәмгыяте

Килешү номеры: 8/ПИР/23, 07.11.2023 ел.

Заказчы – «Троицкнефть» ЯАЖ

Эшләүче - «Нефтестройпроект» ЖЧЖ

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле һәм Петропавел авыл җирлекләре территориясендә урнашкан «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектын урнаштыруны күздә тотучы

ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТЫ ҺӘМ ТЕРРИТОРИЯНЕ ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТЫ

Территорияне планлаштыру проектының төп өлеше

1 бүлек «Территорияне планлаштыру проекты. График өлеше»

2 бүлек «Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә»

264-24-Н

1 том.

Генераль директор

Н.Н.Хәйретдинов

**Территорияне планлаштыру проекты һәм линия объекты территориясен
ызанлау проекты составы**

Том №	СОСТАВЫ	Атамасы	Искәрмә
1	Территорияне планлаштыру проектының төп өлеше	1 бүлек «Территорияне планлаштыру проекты. График өлеше»	
		2 бүлек «Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә»	
2	Территорияне планлаштыру проектын нигезләү материаллары	3 бүлек «Планлаштыру проектын нигезләү буенча материаллар. График өлеше»	Китерелми
		4 бүлек «Планлаштыру проектын нигезләү буенча материаллар. Аңлатма язуы»	Китерелми
3	Территорияне ызанлау проектының төп өлеше	5 бүлек «Территорияне ызанлау проекты. График өлеше»	
		6 бүлек «Территорияне ызанлау проекты. Текст өлеше»	
4	Территорияне ызанлау проектын нигезләү материаллары	7 бүлек «Ызанлау проектын нигезләү буенча материаллар. График өлеше»	Китерелми
		8 бүлек «Территорияне ыманлау проектын нигезләү материаллары. Аңлатма язуы»	Китерелми

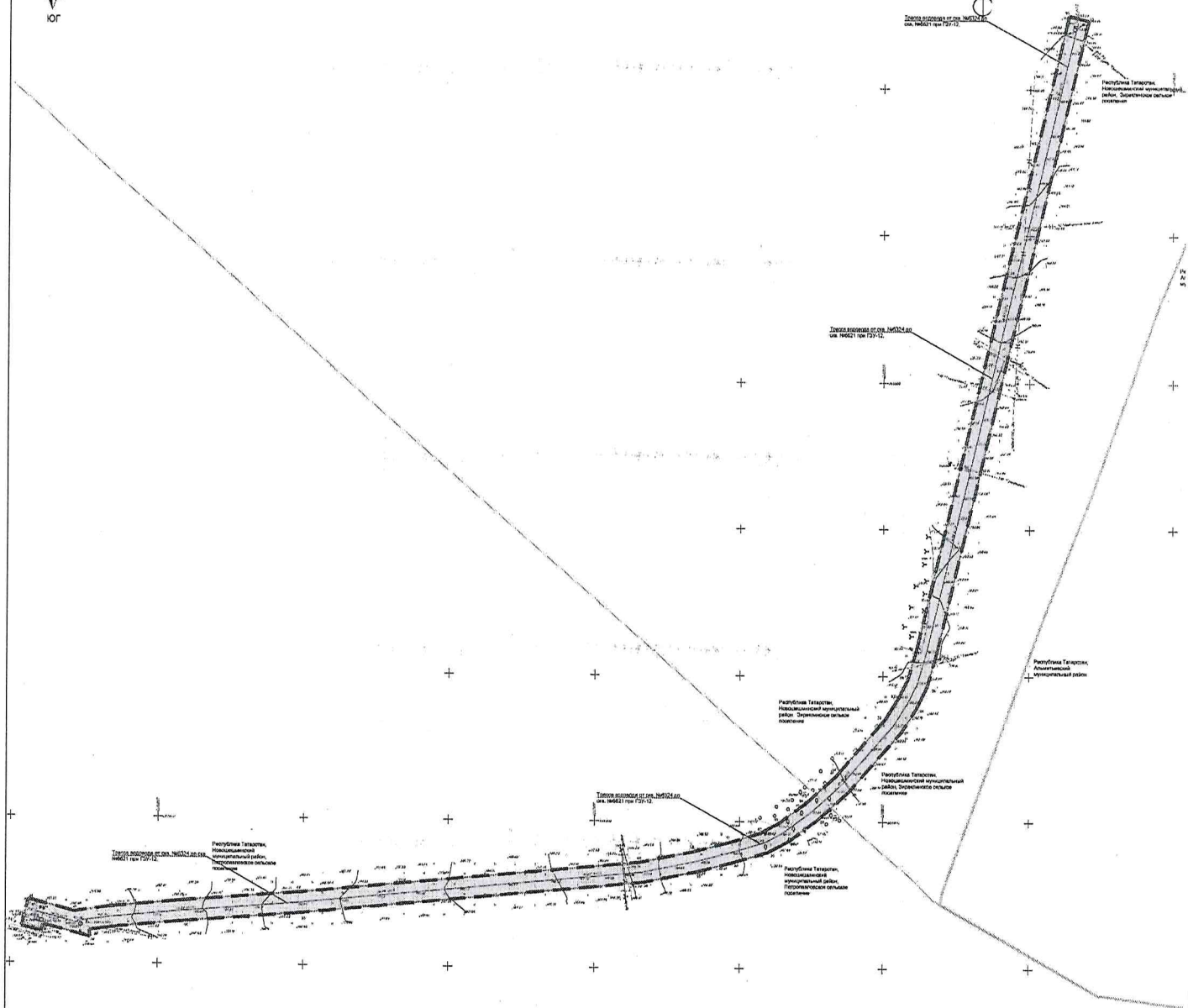
1 томның эчтәлегә

№	Атамасы	Искәрмә
1	2	3
	1 бүлек «Территорияне планлаштыру проекты. График өлеше»	
	Кызыл линияләр сызымы	Эшләү өчен ихтыяж юк
1.1	Линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләренә сызымы М 1:1000	
	Урыннары үзгәртүгә бәйлә рәвештә реконструкцияләнергә тиешле линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләренә сызымы	Эшләү өчен ихтыяж юк
	2 бүлек «Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә»	
2.1	Урнашу урыны үзгәртүгә бәйлә рәвештә реконструкцияләнергә тиешле линия объектларының, шулай ук линия объектларының атамасы, төп характеристикалары (категориясе, озынлыгы, проект куәте, үткөрү сәләте, йөк көчәнеше, хәрәкәт интенсивлыгы) һәм билгеләнеше	
2.2	Территорияләрендә линия объектын планлаштырып урнаштыру зоналары билгеләнә торган Россия Федерациясе субъектлары исемлегә, Россия Федерациясе субъектлары составындагы муниципаль районнар, шәһәр округлары исемлегә, федераль әһәмияттәге шәһәрләрнең жирлекләре, торак пунктлары, шәһәр эчендәге территорияләре исемлегә	
2.3	Линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләренә характерлы нокталары координаталары исемлегә	Китерелми
2.4	Линия объектларының урнашу урыны үзгәртүгә бәйлә рәвештә реконструкцияләнергә тиешле линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләренә характерлы нокталары координаталары исемлегә	Китерелми
2.5.	Планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрендә линия объектлары составына керүче капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән чик параметрлары	
2.6.	Территорияне планлаштыру проектының әзерләү вакытына гамәлдә булган һәм төзелә торган капитал төзелешнең сакланып калучы объектларын (бинаны, төзелешне, корылманы, төзелеп бетмәгән объектларны), шулай ук территорияне планлаштыру буенча элек расланган документация нигезендә төзүгә планлаштырыла торган капитал төзелеш объектларын линия объектын урнаштыруга бәйлә рәвештә тискәре йогынтыдан саклау чараларын гамәлгә ашыру кирәклегә турында мәгълүмат	
2.7.	Линия объектларын урнаштыруга бәйлә рәвештә мәдәни мирас объектларын мөмкин булган тискәре йогынтыдан саклап калу чараларын гамәлгә ашыру кирәклегә турында мәгълүмат	
2.8	Әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын гамәлгә ашыру кирәклегә турында мәгълүмат	
2.9	Территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, шул исәптән янгын куркынычсызлыгын һәм	

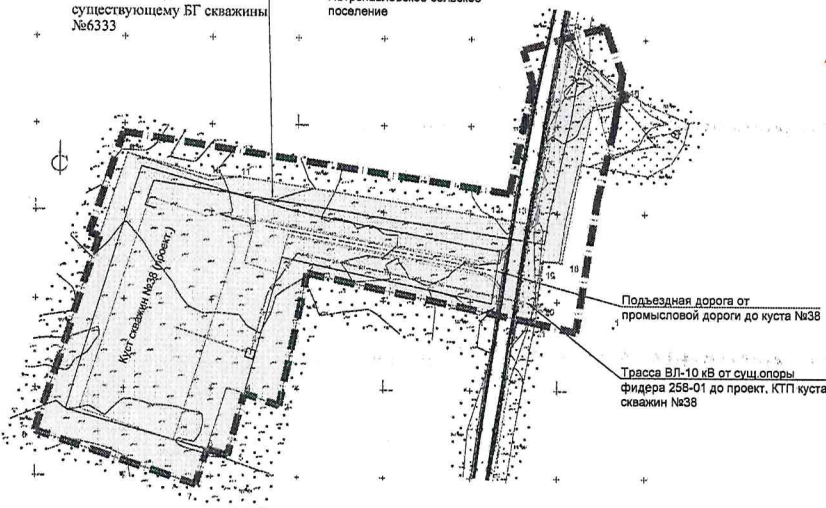
№	Атамасы	Искәrmә
1	2	3
	гражданнар оборонасын тәэмин итү чараларын гамәлгә ашыру кирәклегә турында мәгълүмат	

1 БҮЛЕК «ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТЫ. ГРАФИК ӨЛӨШӨ»

Республика Татарстан,
Новошешминский
муниципальный район,
Петропавловское сельское
поселение

Трасса ВЛ-10 кВ от сущ. опоры
фидера 258-01 до проект. КТП куста
сважин №38

[illegible]

1. Главные территории в отношении охраны окружающей среды имеют право создавать «специальные зоны» внутри главных населенных пунктов для размещения объектов производственного назначения, а также объекты для размещения объектов вспомогательного назначения, которые должны устанавливаться в связи с развитием главных объектов.
2. Главные территории должны рассредоточивать грани территории общин государства, а также а также «территории развития» городов и сел.
3. Главные территории должны рассредоточивать грани территории общин государства, а также а также «территории развития» городов и сел.
4. Главные территории должны рассредоточивать грани территории общин государства, а также а также «территории развития» городов и сел.
5. Главные территории должны рассредоточивать грани территории общин государства, а также а также «территории развития» городов и сел.

Схема совмещения листов

[illegible]

M 1:1000

2 БҮЛЕК «ЛИНИЯ ОБЪЕКТАН УРНАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ»

2.1. УРНАШУ УРЫНЫ ҮЗГӘРҮГӘ БӘЙЛЕ РӘВЕШТӘ РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘНЕРГӘ ТИЕШЛЕ ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ, ШУЛАЙ УК ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ АТАМАСЫ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ (КАТЕГОРИЯСЕ, ОЗЫНЛЫГЫ, ПРОЕКТ КУӘТЕ, ҮТКӘРҮ СӘЛӘТЕ, ЙӨК КӨЧӘНЭШЕ, ХӘРӘКӘТ ИНТЕНСИВЛЫГЫ) ҺӘМ БИЛГЕЛӘНЭШЕ

Территорияне планлаштыру проекты һәм «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектн урнаштыру өчен территорияне планлаштыру документациясе составында территорияне планианлау проекты (алга таба – линия объектлары) «Нефтестройпроект» жаваплылыгы чикләнгән жәмгыяте тарафыннан эшләнде. Эшләү өчен нигез булып 07.11.2023 ел, №8/ПИР/23 килешү тора.

Проектлана торган линия объектлары Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл жирлеген һәм Петропавел авыл жирлеген чикләрендә, «Кәләй урманчылыгы» ДКУ чикләрендә урнашкан.

Территорияне планлаштыру документларын эшләү өчен түбәндәге материаллар һәм документлар файдаланылган:

- «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле һәм Петропавел авыл жирлекләрен чикләрендә «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» объектн территориясен планлаштыру проектн һәм объект территориясен ызанлау проектн әзерләү турында» карар;

- проект документациясенә башлангыч күрсәткечләр;

- Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районын территориаль планлаштыру документациясе;

- инженерлык тикшеренүләрен турында хисаплар;

- Росреестрдан белешмәләр, Күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрыннан өземтәләрен һәм территориянең кадастр планнарын да кертәп.

Территорияне планлаштыру проектн составына түбәндәге проектлана торган объектлар керә:

Линия объектлары:

- №38 скважиналар кустындагы БГ алып №6333 скважинаның гамәлдәге БГ кадәр жыелма нефть-газ үткәргеч трассасы;

- №6324 скв. алып №6621 скв. кадәр ГЗУ-12 янында суүткәргеч трассасы;

- гамәлдәге 258-01 фидер баганасыннан №38 скважиналар кустының проектлана торган КТП кадәр ВЛ 10кВ трассасы;

- Гамәлдәге промысел юлыннан алып №38 скважиналар кустына кадәр керү юлы.

Проектлана торган линия корылмаларының төп характеристикалары 2.1.1 нче таблицада бирелгән

2.1.1 нче таблица - Проектлана торган линия корылмаларының төп характеристикалары

т/с	Линия корылмасы	Бина /корылманың жаваплылык дөрөжөсө	Янәшәлекне тоташтыру нокталары	Озынлыгы, км	Уйланылган тирәнлек, м	Кабель торба- лары материа- лы / корыч, асбо- цемент, керамика, чуен, алюмини й яки кургаш тышча/	Тор- ба- лар- ның ки- семе , мм	Нигез тибы (терәкләрдә, субайларда, грунтта, ягъни табигый)
1	2		3	4	5	6	7	8
1	Жыелма нефть-газ үткәргече	i	№38 кусттагы БГ алып гам. УП кадәр БГ №6333 скв.	≈ 0,350	1,5 м	ГОСТ 10704-91	D 114	Табигый
2	ВЛ-10кВ	i	гам. 258-01 фидер баганасыннан №38 скважиналар кустының проектлана торган КТП кадәр	≈ 0,200	2 м	Чыбык	-	Баганасыман, монолит, салу тирәнлегә 2,0 м
3	Керү юлы	i	«Троицкнефть» ЯАЖ промысел юлыннан №38 кустка кадәр	≈ 0,150	-	Вак таш	-	Табигый
4	Сууткәргеч	II.	№6324 скв. янындагы БГ алып ГЗУ-12 каршындагы №6621 скв. кадәр	≈ 2,300	2,1 м	ГОСТ 8732-78	D 89	Табигый

№38 кусттагы БГ алып гам. УП кадәр жыелма нефть үткәргеч БГ №6333 скв.

Трасса 0+0,00 ПК башлана һәм төньяк-көнбатыш юнәлештә УГ1 (ПК0+5,00) кадәр бара, 90° уңга борыла, УГ2(0+19,84) кадәр бара, 100° уңга борыла, УГ3 (ПК2+48,64) кадәр бара, аннары 90° сулга борыла, УГ4 (ПК2+62,42) кадәр бара, шуннан соң 4° уңга борыла һәм УГ5 (ПК3+20,63) кадәр бара, аннары 4° сулга борыла һәм ПК3+43,29 трассасының ахырына кадәр төньяк-көнчыгышка таба №6333 скв. каршындагы БГ кадәр бара.

Эзләнүләр территориясе буенча инженерлык коммуникацияләре уза, атап әйткәндә: «Троицкнефть» ЯАЖ булган нефть үткәргечләр, һава линияләре. Тикшерелә торган территориянең рельефы 10 га кадәр авыш почмаклы тигезлек.

Эзләнүләр территориясенең абсолют минималь билгесе – 168.74 мБС. Максималь билгесе 170.59 мБС тәшкил итә.

Эзләнүләр участогында вак таш түшәлгән промысел юлы уза. Эзләнүләр территориясе үләнчел үсемлекләрдән тора (болын үләннәре).

Агач үсемлекләре әлеге эзләнүләр участогы периметры буенча яфраклы токымнардан тора.

Табигий геологик мохиткә техноген йогынты – коммуникацияләр трассалары, электрүткәргеч линияләре һ.б. кебек инженерлык коммуникацияләре йогынты ясый. Бу инженерлык корылмалары грунтларга химик, жылылык, биологик, механик йогынты ясыйлар һәм аларның агрессив-коррозия үзлекләрен арттыралар.

ВЛ-10 кВ трассасы гамәлдәге 258-01 фидер таянычыннан №38 скв. кустындагы КТП проектына кадәр.

Трасса ПК0+0,00 алып гамәлдәге 258-01 оп №134 фидер таянычыннан башлана һәм УГ1 (ПК1+40,70) кадәр бара, аннары уңга 65° борыла, УГ2(ПК1+69,70) кадәр бара, аннары 21 ° сулга борыла һәм ПК2+4,76 трассасы ахырына кадәр бара. Трасса буенча рельефы тигезлек, өслеге 1° кимрәк авышлык белән.

Биеклек билгеләренен тирбәләше 170,06-171,15 мБс. Трассаның озынлыгы 205 метр. Проектлана торган ВЛ-10 киловатт трассасы вак таш түшәлгән промысел юлы белән кисешкән.

Линия объектын планлаштырып урнаштыру зонасының гомуми мәйданы 93 343,61 квадрат метр (9,332361 гектар) тәшкил итә

Линия объектының конструктив ышанычлылыгының кирәкле дәрәжәсе билгеләнешен һәм эш шартларын характерлый торган ышанычлылык коэффициентларын билгеләүгә һәм билгеләнешенә бәйле рәвештә линия объектын һәм аның участокларын категорияләү юлы белән тәмин ителә.

Линия объектының конструктив ышанычлылыгының кирәкле дәрәжәсе билгеләнешен һәм эш шартларын характерлый торган ышанычлылык коэффициентларын билгеләүгә һәм билгеләнешенә бәйле рәвештә линия объектын һәм аның участокларын категорияләү юлы белән тәмин ителә.

№6324 скв. алып №6621 скв. кадәр ГЗУ-12 янында суүткәргеч трассасы.

Трасса ПК 0+0,00 башлана һәм көньяк-көнбатыш юнәлештә УГ1 га кадәр бара (ПК8+76,27), 3° уңга борыла һәм УГ2 га кадәр бара (ПК9+20,07), 10° уңга борыла, һәм УГ3 кадәр бара (ПК9+50), 6° уңга борыла, һәм УГ4 кадәр бара (ПК9+85,56), уңга 9° борыла һәм УГ5 (ПК10+92,12) кадәр бара, 7° уңга борыла, УГ6 (ПК11+51,77) кадәр бара, аннары 5° уңга борыла, УГ7 (ПК11+99,48) кадәр бара, аннары 9° уңга борыла һәм УГ8 (ПК12+29,30) кадәр бара, аннары 11° уңга борыла, УГ9 (ПК12+77,59) кадәр бара, 2° уңга борыла, УГ10 (ПК13+29,08) кадәр бара, 3° уңга борыла, УГ11 (ПК14+04,70) кадәр бара, аннары 6° уңга борыла, УГ12 (ПК18+77,63) кадәр бара, аннары 1° уңга борыла, УГ13 (ПК13+29,08) кадәр

бара, аннары 1° сулга борыла, УГ14 (ПК21+37,06) кадәр бара, аннары 3° сулга борыла, УГ15 (ПК21+80,10) кадәр бара, аннары 90° сулга борыла, УГ16 (ПК21+82,34) кадәр бара, аннары 67° уңга борыла, УГ17 (ПК21+82,34) кадәр бара, аннары 90° сулга борыла, УГ18 кадәр бара (пк22 + 51,50), аннары 90° сулга борыла, УГ18 (ПК22+51,50) кадәр бара, аннары 90° сулга борыла, ПК22+52,28 трассасы ахырына кадәр №6621 скв. кадәр бара.

Трасса буенча рельефы 10 га кадәр авыш почмаклы тигезлек. Абсолют билгеләренен тирбәнеше 143.23 алып 159.74 мБС кадәр. Озынлыгы 2260 метр тәшкил итә.

ПК14+04,70 – ПК14+52,56 проектлана торган трасса Вертубаш чокыры тальвегы буйлап ага торган исемсез инешнең су саклау зонасын кисеп үтә.

Промысел юлыннан №38 кустка кадәр керү юлы трассасы.

Трасса ПК0+0,00 башлана һәм төньяк-көнбатыш юнәлештә ПК1+42,00 (вак таш түшәлгән юл) трассасының ахырына кадәр бара. Озынлыгы 142,0 метр тәшкил итә.

Керү юлының эзләнүләр территориясендә инженерлык коммуникацияләре юк. Тикшерелә торган территориянең рельефы 10 га кадәр авыш почмаклы тигезлек. Эзләнүләр территориясенең абсолют минималь билгесе 170.39 мБС. Максималь билгесе 171,00 мБС тәшкил итә.

Эзләнүләр участогында вак таш түшәлгән промысел юлы уза, проектта аңа проектлана торган керү юлын кушу каралган.

Әлеге кишәрлеккә якин гына урман фонды жирләре урнашкан.

Эзләнүләр территориясе грунтлардан тора. Агач үсемлекләре әлеге эзләнү участогының төньяк һәм көньяк өлешләрендә яфраклы токымнардан гыйбарәт.

2.1.2 нче таблица. Проектлана торган керү юлының техник характеристикасы

Юл элементларының параметрлары	Үлчәү берәмлеге	Керү автоюллары буенча параметрлар кыйммәтләре
Юл категориясе		III-н
Юлның гомуми озынлыгы	м	150,9
Исәпләнгән тизлек	км/сәг	30
Максималь рөхсәт ителгән тизлек	км/сәг	15
Хәрәкәт полосалары саны	данә	1
Жир өслегенен киңлеге	м	6,50
Машина юлының киңлеге	м	4,50
Юл кырые киңлеге	м	2x1,0
Өслек төре		Күчеш
Каплау төре		Вак ташлы
Иң зур буй авышлыгы (төп)	‰	16

Юл элементларының параметрлары	Үлчәү берәмлеге	Керү автоюллары буенча параметрлар кыйммәтләре
Машина юлының аркылы авышлыгы	%	30
Юл кырыеның аркылы авышлыгы	%	50
Иң аз күрү ераклыгы:		
юл өслеге	м	30
каршы килүче автомобиль	м	60
Кәкрелекнең пландагы иң кечкенә радиусы (төп)	м	20
Ясалма корылмалар өчен исәп-хисап йөкләнешләре		A14 H14
Исәпләнгән автомобиль киңлеге	м	2,5

Автомобиль юлы классификацияләнә:

- урнашу урыны буенча – мәйданчык эчендәге;
- билгеләнеше буенча – ярдәмче юл һәм йөк әйләнеше күрсәтелмәгән юл;
- куллану сроклары буенча – даими.
- күчеш тибындагы юллар – заковка ысулы буенча вак таш белән капланган.

Проектлана торган автомобиль юлы СП 37.13330. 2012 «Сәнәгать транспорты» кагыйдәләр җыелмасының 7.1 нче таблицасы нигезендә III категориягә кертелгән һәм, җирдән файдаланучылар мәнфәгатьләрен исәпкә алып, объектка хезмәт күрсәтүче автотранспорт чараларын үткәргүгә исәпләнгән.

Юл киеме төрөн сайлау проектка йөкләмәсе, юл категориясе һәм төзелеш материаллары белән тәмин итү мөмкинлеге нигезендә башкарылган.

Юл киёмнәрен конструкцияләү өчен тәкъдим ителгән материаллар СП 34.13330. 2021 «СНиП 2.05.02.-85* Автомобиль юллары» кагыйдәләр җыелмасының 8.1 нче таблицасы нигезендә сайланган.

Автомобиль юлында юл киёменен калыңлыгы 0,70 метр тәшкил итә. Нигез катламы сайлап алынган вак таш һәм чуерташ материалдан эшләнгән, калыңлыгы 0,40 метрдан да ким булмаган вак таш түшәмәсе. Өслеге 40-70 миллиметрлы фракция вак ташыннан, маркасы М400 – калыңлыгы ГОСТ 8267-93 (Дәүләтара стандарт ГОСТ 8267-93 «Төзелеш эшләре өчен тыгыз токымнан вак таш һәм чуер таш. Техник шартлар» буенча 0,30 метр.

1,0 метр киңлектәге юл кырыйларын фр.20-40 М400 фракцияләнгән вак таш белән ныгытабыз, калыңлыгы 0,30 метр. «Юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары. Юл билгеләрен, билгеләрен, светофорларны, юл киртәләрен һәм юнәлеш бирүче җайланмаларны куллану кагыйдәләре» Россия Федерациясе илкүләм стандартының 8.2.2 пункты, 8.2.3 пункты таләпләрен исәпкә алып, юнәлеш җайланмаларын урнаштыру участогындагы юл кырыйларының киңлеге 1,5 метр кабул ителде.

Юл күчәренә исәпләнгән йөкләнеш 100 кН/м.

Юлның аркылы авышлыгы – 30 %, юл кырыеның авышлыгы – 50 %. Автомобиль юлларының машина йөрү өлешенен киңлеге – 4,50 метр, юл кырыйларының киңлеге – 1,00 метр.

Юл киёмнәрен вак таштан ясау өчен Заказчы карьеры каралган. Юл киёмнәренен хезмәт итү вакыты СП 37.13330.2012 «СНиП 2.05.07-91* Сәнәгать транспорты» кагыйдәләр җыелмасының 7.18 нче таблицасы нигезендә күчеш тибындагы вак таш түшәлгән юлларда 3 ел тәшкил итә.

Проектлана торган юлларның кушылган урыннары СП 34.13330.2012 кагыйдәләр җыелмасының 7.6.2 пункты һәм «Кисешкән урыннарны һәм кушылган урыннарны, автомобиль юлларын проектлау буенча техник күрсәтмәләр» 103-74 ЮСН нигезендә проектанган.

Янәшәлек 503-0-51.89* Автомобиль юлларының «бер дәрәжәдә» кисешүе һәм янәшәлегә» бер төр проектына карата кабул ителгән һәм 15 һәм 20 метр радиуста башкарылган.

Янәшәдәге юл киеме конструкциясе төп юлның юл киеме конструкциясенә охшаш итеп кабул ителгән.

Кушылган урыннарда сигнал баганалары һәм юл билгеләре куела.

Янәшәдәге сигнал баганалары арасындагы ераклык Россия Федерациясенен ГОСТ Р 52289-2019 «Юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары. Юл билгеләрен, тамгаларын, светофорларны, юл киртәләрен һәм юнәлеш бирүче җайланмаларны куллану кагыйдәләре» илкүләм стандарты буенча 3 метр дәрәжәсендә кабул ителгән.

Машина йөртүчеләрнең хәрәкәт иминлеген һәм ориентациясен оештыру өчен проектлана торган автомобиль юллары СП 34.13330.2021 «СНиП 2.05.02-85* «Автомобиль юллары» кагыйдәләр җыелмасы нигезендә юл билгеләре һәм күрсәткечләре белән җиһазландырыла.

Юл билгеләрен урнаштыру, аларның формасы, үлчәмнәре, буяу төсләре Россия Федерациясенен ГОСТ Р 52290-2019 «Юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары. Юл билгеләре. Гомуми техник таләпләр» илкүләм стандарты нигезендә кабул ителгән. Сигнал баганалары рәвешендәге юнәлеш бирүче җайланмалар Россия Федерациясенен ГОСТ Р 50970-2011 «Юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары. Юл сигналы баганалары. Гомуми техник таләпләр. Куллану кагыйдәләре» илкүләм стандарты нигезендә С3 тибында кабул ителде. Аларны урнаштыру Россия Федерациясенен ГОСТ Р 52289-2019 «Юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары. Юл билгеләрен, тамгаларын, светофорларны, юл киртәләрен һәм юнәлеш бирүче җайланмаларны куллану кагыйдәләре» илкүләм стандартының 20 нче таблицасы һәм 30 нчы рәсеменә туры китереп каралган.

Юл билгеләренен терәкләре ГОСТ 32948-2014 «Гомуми файдаланудагы автомобиль юллары. Юл билгеләренен терәкләре. Техник таләпләр» халыкара стандарты нигезендә кабул ителгән.

Юл өслегеннән 0,80 метр биеклектәге пластик сигнал баганалары рәвешендәге юнәлеш бирүче җайланмалар җир өслеге кашларыннан 0,35 метр ераклыкта урнаштырыла. Шулу вакытта юл кырыеннан баганага кадәр ара 1,00 метр тәшкил итә. Юнәлеш бирүче җайланмалар урнаштырылган урыннарда юл кырыеның гомуми киңлегенә 1,5 метр тәшкил итә.

Автомобиль юллары төзелеше районы III1 юл-климат зонасына керә. Аркылы профильнең һәм җир өслегенен төп параметрлары СП 37.13330.2012 «Сәнәгать транспорты» кагыйдәләр җыелмасы нигезендә III-н категория өчен билгеләнгән. Җир өслегенен аркылы профиле конструкциясе 503-0-48.87

«Гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының жир өслеге» бер төр проекты буенча билгеләнде.

Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә төр

Объект территориясен үстерү буенча эшчәнлек яңа төзелеш рәвешендә алып барыла.

2.2. ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕНДӘ ЛИНИЯ ОБЪЕКТЫН ПЛАНЛАШТЫРЫП УРНАШТЫРУ ЗОНАЛАРЫ БИЛГЕЛӘНЭ ТОРГАН РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ СУБЪЕКТЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ, РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ СУБЪЕКТЛАРЫ СОСТАВЫНДАГЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОННАР, ШӘҺӘР ОКРУГЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ, ФЕДЕРАЛЬ ӘҖӘМИЯТТӨГЕ ШӘҺӘРЛӘРНЕҢ ЖИРЛЕКЛӘРЕ, ТОРАК ПУНКТЛАРЫ, ШӘҺӘР ЭЧЕНДӨГЕ ТЕРРИТОРИЯЛӘРЕ ИСЕМЛЕГЕ

Административ яктан караганда проектлана торган линия объектлары Петропавел Бистәсе торак пунктынан түбәндәге ераклыкта урнашкан: проектлана торган җыелма нефть-газ үткәргеч трассасы №38 скважиналар кустындагы БГ алып гамәлдәге №6333 скважинаның БГ кадәр, проектлана торган ВЛ 10 трассасы гамәлдәге фидер 258-01 терәгеннән №38 скважиналар кустынан проектлана торган КТП кадәр, проектлана торган керү юлы гамәлдәге промысел юлынан №38 скважиналар кустына кадәр – 5494 метр ераклыкта, проектлана торган суүткәргеч трассасы №6324 скв. алып ГЗУ-12 янындагы №6621 скв. кадәр – 4926 метр ераклыкта, бу торак пунктлардан минималь ераклыктарга туры килә.

Проектлана торган линия объекттын Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл җирлегенә һәм Петропавел авыл җирлегенә территориясендә, «Кәләй урманчылыгы» ДКУ чикләрендә, 16:31:020401, 16:31:030310, 16:31:020702 кадастр кварталында урнаштыру каралган.

2.4 ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ УРНАШУ УРЫНЫ ҮЗГӘРҮГӘ БӘЙЛЕ РӘВЕШТӘ РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘНЕРГӘ ТИЕШЛЕ ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫН ПЛАНЛАШТЫРЫП УРНАШТЫРУ ЗОНАЛАРЫ ЧИКЛӘРЕНЕҢ ХАРАКТЕРЛЫ НОКТАЛАРЫ КООРДИНАТАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Проектлана торган территория чикләрендә аларның урнашу урыны үзгәрүгә бәйле рәвештә реконструкцияләнергә тиешле линия объектлары юк.

2.5. ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН УРНАШТЫРУ ЗОНАЛАРЫ ЧИКЛӘРЕНДӘ ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫ СОСТАВЫНА КЕРҮЧЕ КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЭШ ОБЪЕКТЛАРЫН РӨХСӘТ ИТЕЛГӘН ТӨЗҮНЕН, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘҮНЕН ИҢ ЧИК ПАРАМЕТРЛАРЫ

Территорияне планлаштыру буенча әлеге документациядә планлаштырыла торган зоналар чикләрендә линия объектлары составына керә торган капитал төзелеш объектларын төзү һәм реконструкцияләү каралмаган.

2004 елның 29 декабрендәге 190-ФЗ номерлы Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә шәһәр төзелеше регламенты линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләренә кагылмый.

Шуңа бәйле рәвештә шәһәр төзелеше регламентлары, капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрлары, төзелеш процентлары, минималь чигенешләр, архитектура карарлары турында мәгълүмат күрсәтү зарурлыгы юк.

2.6. ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТЫН ӘЗЕРЛӘУ ВАКЫТЫНА ГАМӘЛДӘ БУЛГАН ҺӘМ ТӨЗЕЛӘ ТОРГАН КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЭШНЕҢ САКЛАНЫП КАЛУЧЫ ОБЪЕКТЛАРЫН (БИНАНЫ, ТӨЗЕЛЭШНЕ, КОРЫЛМАНЫ, ТӨЗЕЛЭП БЕТМӘГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ), ШУЛАЙ УК ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ БУЕНЧА ЭЛЕК РАСЛАНГАН ДОКУМЕНТАЦИЯ НИГЕЗЕНДӘ ТӨЗҮГӘ ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН КАПИТАЛЬ ТӨЗЕЛЭШ ОБЪЕКТЛАРЫН ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУГА БӘЙЛЕ РӘВЕШТӘ ТИСКӘРЕ ЙОГЫНТЫДАН САКЛАУ ЧАРАЛАРЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ КИРӘКЛЕГЕ ТУРЫНДА МӘГЪЛҮМАТ

Линия объектын планлаштырып урнаштыру зонасы чикләрендә, территорияне планлаштыру проектын әзерләгән вакытка, проектлана торган линия объектлары гамәлдәге коммуникацияләр белән кисешкән: ВЛ 10 киловатт, ВЛ 6 киловатт, ВЛ 35 киловатт, нефть үткәргеч, канализация, №6333 скв кадәр вак таш юл, вак ташлы юл. Шулай ук тальвег буйлап аккан Вертубашка чокырының исемсез инеше белән кисешү урыны да бар.

Капиталь төзелешнең сакланып калучы объектларын саклау максатларында билгеләнгән саклау зоналары чикләрендә файдалану режимын үтәү күздә тотыла.

Гамәлдәге объектларны саклау чаралары тискәре йогынты булмау сәбәпле эшләнмәде.

Линия объектын планлаштырып урнаштыру зонасында территорияне планлаштыру буенча элек расланган документациянең линия объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары юк, шуңа бәйле рәвештә тискәре йогынтыдан саклап калу һәм яклау чараларын әзерләү кирәкми.

Торбаүткәргечнең гамәлдәге коммуникацияләре буенча эшләр башланганчы, әлеге коммуникация караган оешманың техник шартларына туры китереп, эшләр башкару проектын (ЭБП) эшләргә һәм килештерергә кирәк. Эшләрне башкару урынында проект документациясендә күрсәтелмәгән жир асты коммуникацияләре табылганда, эшләрне туктатып торырга, әлеге коммуникацияләрнең сакланышын тәмин итү чараларын күрергә һәм эш урынына әлеге коммуникацияләрдән файдаланучы оешмаларның вәкилләрен чакырырга кирәк.

Инженерлык коммуникацияләрен саклау чаралары техник шартларда язылган һәм әлеге техник шартларга туры китереп башкарылырга тиеш.

2.7. ЛИНИЯ ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУГА БӘЙЛЕ РӘВЕШТӘ МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН МӨМКИН БУЛГАН ТИСКӨРЕ ЙОГЫНТЫДАН САКЛАП КАЛУ ЧАРАЛАРЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ КИРӘКЛЕГЕ ТУРЫНДА МӘГЪЛУМАТ

Административ нигезләмәдә проектлана торган линия объектлары Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл җирлегендә, Петропавел авыл җирлегендә урнашкан.

Тарихи-мәдәни билгеләнештәге җирләрне бүлеп бирү «Тарихи һәм мәдәни ядкәрләрне саклау һәм алардан файдалану турында» 1978 елның 15 декабрендәге Россия Совет Федератив Социалистик Республикасы Законы һәм «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә башкарыла.

Төзелеш һәм башка хужалык эшләре барышында нинди дә булса мәдәни мирас предметлары яисә объектлары ачыкланса, «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкәрләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон үз көченә керә, анда болай диелә: эзләнү, проект, җир, төзелеш, мелиорация, хужалык эшләре, урманнардан файдалану һәм мәдәни мирас объекты, шул исәптән археологик мирас объекты билгеләренә ия объектның башка эшләрен башкаручы күрсәтелгән эшләрнең заказчысы, капитал төзелеш объектының техник заказчысы (төзүчесе), күрсәтелгән эшләрне башкаручы зат күрсәтелгән эшләрне кичекмәстән туктатып торырга һәм мондый объект табылган көннән алып өч көн эчендә мәдәни мирас объектларын саклауның региональ органына табылган объект турында язма гариза яисә «Электрон имза турында» 2011 елның 06 апрелендәге 63-ФЗ номерлы федераль закон таләпләре нигезендә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендәге гариза җибәрергә тиеш.

Мондый гаризаны алган мәдәни мирас объектларын саклауның региональ органы табылган мәдәни мирас объекты урнашкан территорияләрдәге Россия Федерациясе субъектларының законнары яисә башка норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә мондый объектның тарихи-мәдәни кыйммәтен билгеләү эшен оештыра.

Соралган кишәрлекләрдә ачыкланган мәдәни мирас объектларының яисә мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объектларның булмавы турындагы белешмәләр өчен Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетына (алга таба – Комитет) мөрәҗәгать итәргә кирәк.

Татарстан Республикасы Мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 21.05.2024 ел, №01-02/2547 бәяләмәсе нигезендә (264-24-Н 2 том 9 нчы кушымтаны, 4 Том «Инженер-экологик эзләнүләр нәтиҗәләре буенча техник хисап 05-22-ИЭИ, 2024 ел), «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» проекты буенча төзекләндерелә торган объектлар урнашкан территориядә түбәндәгеләр карала:

1. проект (объект) буенча сорала торган жирлөрдө Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкәрләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән (алга таба – реестр) мәдәни мирас объектлары юк.

Проект (объект) буенча сорала торган жирлөрдә ачыкланган мәдәни мирас объектларының яисә мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объектларның булмавы турында белешмәләр Комитетта юк;

2. проект (объект) буенча сорала торган жирләр реестрга кертелгән мәдәни мирас объектлары территорияләренә расланган чикләрендә, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрендә, реестрга кертелгән мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләрендә, яклау зоналары чикләрендә, тарих һәм мәдәният өчен аерым әһәмияткә ия тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә урнашмаган;

2.1. файдалану (чикләү/йөкләү) режимнары турында белешмәләр юк;

3. үткәрелгән тарихи-мәдәни тикшеренүләр турында мәгълүматлар бар.

Проект (объект) буенча сорала торган жирләр өлешчә тикшерелгән. Шул ук вакытта гаризада бирелгән территория һәм элек жибәрелгән тарихи-мәдәни экспертиза актларында күрсәтелгән тикшеренү объектлары территориясә өлешчә туры килми;

4. проект (объект) буенча сорала торган жирләрнең бер өлешенә карата, территориянең элек тикшерелгән кишәрлекләреннән аерылып торган урыннарда тарихи-мәдәни экспертиза үткәрергә кирәк;

5. сорала торган жирлөрдә проект (объект) буенча ачыкланган археологик мирас объектлары, шулай ук мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объектлар табылган очракта:

- камераль экспертиза кысаларында үткәрелә торган мәдәни мирас объектларын ачыклау перспективалары буенча территорияләре зоналаштыру хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда тарихи һәм мәдәни ядкәрләрен сакланьшын тәмин итү буенча беренчел чара булып тора. Зоналаштыруның асылы әлегә объектлар урнаша ала торган жирлек кишәрлекләрен билгеләүдән гыйбарәт, аның нәтижеләре хужалык эшчәнлегенә планлаштырылган чикләүләрен билгеләү, пространство инфраструктурасын проектлау өчен нигез булып тора.

- проект документациясе составында ачыкланган мәдәни мирас объектының сакланьшын тәмин итү турында яисә коткару археологик кыр эшләрен үткөрү турында бүлекне яисә ачыкланган мәдәни мирас объектының сакланьшын тәмин итү проектына яисә үткәрелә торган эшләрнең күрсәтелгән мәдәни мирас объектына йогынтысын бәяләүне үз эченә алган коткару археологик кыр эшләрен үткөрү планын эшләргә (алга таба – ачыкланган мәдәни (археологик) мирас объектының сакланьшын тәмин итү чараларын нигезли торган документация яисә документация бүлегә);

- ачыкланган мәдәни мирас объектының сакланьшын тәмин итү чараларын нигезли торган документлар яисә документлар бүлегә буенча дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасы бәяләмәсен алырга һәм аны күрсәтелгән документлар белән бергә килештерү өчен Комитетка тапшырырга;

- ачыкланган мәдәни мирас объектларының сакланьшын тәмин итү

чараларын нигезли торган килештерелгэн документациядә күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә.

2.8. ӘЙЛӘНЭ-ТИРЭ МОХИТНЕ САКЛАУ ЧАРАЛАРЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ КИРӘКЛЕГЕ ТУРЫНДА МӘГЪЛУМАТ

Проектлана торган объектны төзү һәм эксплуатацияләү чорында әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтыны киметү максатларында проект документациясендә әйләнә-тирә мохитне саклау буенча чаралар эшләргә кирәк.

Атмосфера һавасын саклау гамәлләре

Һава мохитенә төп йөкләнеш төзелеш барышында юл-төзелеш техникасын куллануны күздә тоткан пычраткыч матдәләр чыгару нәтижәсендә булачак. Техниканы куллану башкарыла торган эшләрнең күләменә һәм төрләрәненә һәм аларны турыдан-туры майданчыкта башкару вакытына бәйле.

Эшләр чорында атмосферага пычраткыч матдәләр чыгару чыганаclarы: күчмә чыганаclar бер үк вакытта эшли торган чыганаclarның урнашу һәм санының даими үзгәрүе белән характерлана.

Йогынты ясауның дәвамлылыгы эшләрне башкару чоры белән чикләнәчәк һәм ул тәмамлангач туктатылачак.

Төзелеш эшләрән башкару чорында атмосферага чыгарыла торган матдәләрне киметү максатларында түбәндәге чаралар күздә тотыла:

- төзелеш машиналарының һәм механизмнарының эше төзелеш эшләрән үткөрү майданчыгында машиналарның һәм механизмнарының эш графигы нигезендә генә гамәлгә ашырыла;
- төзелеш машиналарының һәм механизмнарының ягулык системасы торышын даими контрольдә тоту;
- якындагы махсус жиһазлары булган автотягулык станциясендә барлык кирәкле шартларны үтәп, техникага ягулык салу;
- төяү-бушату эшләрән автотранспорт чараларының двигательләре сүндерелгән рәвештә башкару;
- берничә төр төзелеш машиналарының һәм механизмнарының бер үк вакытта эшләве бары тик төзелеш эшләрән башкару майданчыгында машиналарның һәм механизмнарының эш графигы нигезендә генә мөмкин;
- төзелеш өчен бирелгән территория чикләрән үтәү;
- атмосфера һавасын пычратучы барлык янучан калдыкларны төзелеш майданчыгында яндыру тыела;
- төзелеш эшләрә тәмамланганнан соң төзелеш майданчыгын жыештыру.
-

Үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы объектларын һәм аларның яшәү тирәлеген саклау гамәлләре

Эшләр чорында үсемлекләр япмасына йогынтының төп төрләре:

- атмосфера һавасына төзелеш тузанын һәм пычраткыч матдәләр чыгарып,

үсемлекләрне изү;

- территориянең янгын куркынычын арттыру.

Төзелеш чорында үсемлекләр япмасына механик йогынтыны киметү буенча түбәндәге чараларны күздә тотарга кирәк:

- барлык төзелеш эшләрен алып бару һәм транспорт хәрәкәте җирләр бүленгән полоса чикләрендә катгый рәвештә үтәләр;

- янәшәдәге утыртмаларга зыян килү ихтималын булдырмау өчен төзелеш һәм транспорт техникасы йөрүләрен һәм чыгу юлларын оештыру, автомобиль юлларынан читтә транспорт хәрәкәтен тую;

- объект төзегәндә туфрак-үсемлекләр япмасын саклау чараларын тәмин итү;

- ағач үсемлекләреннән азат территориядә төзелеш материалларын саклау урыннарын оештыру;

- янгынга каршы куркынычсызлыкны катгый үтәү.

Туфрак катламын химик пычрату һәм үсемлекләргә зыян китерү мөмкинлегенә бәйле рәвештә үсемлекләр капламына йогынтыны киметү өчен:

- калдыкларны аерым җыю һәм махсус контейнерларга яки савытларга туплау, аннары аларны җиһазландырылган полигоннарга яисә эшкәртүгә чыгару;

- ағач үсемлекләреннән азат территориядә төзелеш материалларын саклау урыннарын оештыру, төзелеш зонасының чүп-чар белән чүпләнүенә, ягулык-майлау материаллары белән пычрануына юл куймау;

- ГОСТка туры килә торган төзек машиналар һәм җайга салынган ягулык аппаратурасы механизмнары гына кулланылырга тиеш.

Үсемлекләргә тискәре йогынты җир бүлөп бирелгән чикләрдә генә күзәтеләчәк һәм янәшәдәге территорияләргә кагылмаячак. Янәшәдәге территорияләрдә ағач һәм куак үсемлекләренә кибүе, шулай ук үсешенә кимүе фаразланмый.

Үсемлекләр дөньясы объектларына зыян көтелми, чөнки төзелеш планлаштырылган мәйданда үсемлекләрнең сирәк һәм юкка чыгу куркынычы яңый торган төрләре юк.

Эшләр локаль территориядә алып барылганга күрә, төзелеш чорында хайваннар дөньясына йогынты зур булмагач һәм түбәндәгечә күренә:

- кешеләрнең күп булуы, техник һәм транспорт чаралары эшеннән чыккан шау-шу (тынгысызлык факторы);

- яшәү урыннарының трансформациясе, бозылуы һәм читләшүе;

- яшәү урыннары территорияләре (туфрак, су объектлары, атмосфера) территорияләргә пычрату белән химик пычрану вакытында хайваннарның һәлак булуы һәм авыруы.

Бу очракта хайваннарның ихтимал үлеме табигый динамика процессында төрләр популяциясе санының үзгәрүеннән артмый.

Проектлана торган объектны төзегәндә хайваннар дөньясына йогынтының төп төре төзелеш техникасының шау-шуын һәм вибрациясен арттыру булачак, бу актив тәэсир итүче тынгысызлык факторына китерәчәк.

Территорияне хужалык өчен үзләштерү котылгысыз рәвештә җирләргә тартып алу белән бергә бара, бу исә биредә яшәүче хайваннарга аеруча зур йогынты ясый. Шулай ук вакытта территория җирләренә турыдан-туры йогынты

ясала, нәтижәдә күп кенә хайван төрләре үзләренә азык жирләренә билгеле бер өлешеннән, ышык урыннарыннан, ял итү һәм үрчү урыннарыннан мәхрүм ителә.

Төп хайваннарның тамырдан структур үзгәртеп коруларын булдырмауга юнәлдерелгән чаралар:

- эрозия процессларын булдырмау/киметү максатларында эшләр территориясенә якин территорияләрдә агачларны һәм куакларны кисү тыела;
- территориядә каты коммуналь һәм төзелеш калдыклары чүплеген үзирекле рәвештә оештыру рәхсәт ителми;
- автотранспортны каты өслекле юллар һәм мәйданчыклар буйлап йөртергә;
- янғын куркынычсызлыгы буенча чаралар башкарырга.

Татарстан Республикасы Биологик ресурслар буенча дәүләт комитетының 06.05.2024 ел, №1922-исх хаты нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 24.07.2009 ел, №520 карары белән расланган Татарстан Республикасында Махсус сакланылучы табигать территорияләре дәүләт реестры (алга таба – сакланылучы табигать территорияләре) күрсәткечләре, шулай ук гавами кадастр картасы күрсәткечләре нигезендә сорала торган объект региональ әһәмияттәге сакланучы табигать территорияләре һәм аларның саклану зоналары чикләренә кагылмый. Проектлана торган объект региональ әһәмияттәге планлаштырыла торган МСТТ һәм аларның саклау зоналары чикләренә кагылмый.

Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән хайваннар, үсемлекләр һәм гөмбәләренә төрләре турында мәгълүматлар 06.05.2024 ел, №1922-исх хатка кушымтада бирелгән (264-24 2 том, Кушымтаны карагыз).

Үсемлекләренә һәм хайваннарның сирәк һәм юкка чыгу хәлендә булган, шул исәптән Россия Федерациясенә Кызыл китабына һәм Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән төрләренә эзләнү участогы территориясендә булуы (булмавы) турында белешмәләр бары тик натураль тикшерү кысаларында гына алынырга мөмкин.

Өстәмә рәвештә хәбәр итәбез, Россия Федерациясә Хөкүмәтенә «Житештерү процессларын гәмәлгә ашырганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торба үткәргечләрен, элемент һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау таләпләрен раслау турында» 1996 елның 13 августындагы 997 номерлы карарын үтәгәндә һәм Татарстан Республикасы Экология кодексы нигезендә хужалык эшчәнлеген гәмәлгә ашырганда проект документациясендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 15.09.2000 ел, №669 карары нигезендә хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуын булдырмау һәм аларның яшәү тирәлеген начарайтуга юл куймау чараларын күздә тотарга кирәк. Хайваннар дөньясы объектларының һәлак булуына һәм аларның яшәү тирәлеген начарайтуга юл куймау буенча планлаштырыла торган чаралар Дәүләт комитеты белән килештерелергә тиеш.

«Хайваннар дөньясы турында» 1995 елның 24 апрелендәге 52-ФЗ номерлы федераль законның 56 статьясы нигезендә хайваннар дөньясы объектларына һәм аларның яшәү тирәлегенә зыян китергән юридик затлар һәм гражданныр

китерелгән зыяны таксалар һәм хайваннар дөньясына зыяны исәпләү методикалары нигезендә кагызларга тиеш.

Проект документациясен Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Проект документациясе бүлекләренең составы һәм аларның эчтәлегенә карата таләпләр турында» 2008 елның 16 февралендәге 87 номерлы карары таләпләренә туры китерү, шулай ук проектлар зоналарында фаунистик белешмәләргә ачыклау, компенсация чаралары исемлеген төзү, проект документларын эксперт бәяләү максатларында «Хайваннар дөньясын саклау өлкәсендә инновацион технологияләр керту үзәге» дәүләт бюджет учреждениесенә мөрәҗәгать итәргә киңәш итәбез.

Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән үсемлекләрнең һәм хайваннарның сирәк, югалып бара торган төрләре территорияләргә рекогносцировка буенча тикшерү белешмәләргә буенча төзекләндерү өчен бүлгәп бирелгән мәйданчыклар һәм трассалар чикләрендә юк. Районда жир өсте фаунасының миграция күренешләренә карата тикшеренүләр юк. Проектлау участогы аша хайваннарның миграция юллары юк.

Су ресурсларын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану гамәлләре

Төзелеш вакытында су агымнарына тискәре йогынтыны киметү максатында чаралар күрергә кирәк:

- яр буе участокларындагы өске грунтларның эшләүче транспорт-төзелеш механизмнарынан нефть продуктлары калдыклары һәм хужалык-көнкүреш калдыклары белән пычрануын; су тирәлегенен нефть продуктлары, хужалык-көнкүреш калдыклары һәм агынтылар белән пычрануын булдырмакка;

- жәйге-көзгә чорда эшләр башкару;
- төзелеш һәм каты көнкүреш калдыкларын махсус контейнерларга жыю;
- проектлана торган объектларны төзегәндә бозылган кишәрлекләргә планлаштыру һәм рекультивацияләү.

Жир өсте һәм жир асты суларының ярлылану һәм пычрану мөмкинлеген киметү һәм минимумга житкерү өчен проектлана торган чишелешләр:

- суга лимитларны үтәү;
- төзегәннән соң жирләргә рекультивацияләү;
- жир асты һәм жир өсте суларын, туфракны һәм грунтларны пычратучыларның факттагы барлык агып чыгу очракларын исәпкә алу һәм анализлау, пычрануның чыганагын, масштабын һәм характерын билгеләү;
- күзәтү скважиналарының тиешле техник торышын тәмин итү.

Торак пунктларның, елгаларның, инешләргә бүлгәп бирелгән санитар саклык зоналарын исәпкә алып һәм әлегә проектта жир асты һәм жир өсте суларын саклау буенча берничә чара каралган:

- СП 31.13330.2021 «СНиП 0.04.02-84* Су белән тәмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» кагыйдәләргә жыйнак нигезендә елгаларны, инешләргә санитар саклау зонасынан читтә урнашкан барлык нефть промыселлары корылмаларын көчәйтелгән нигездә изоляцияләү һәм канализацияләү;

- бордюр киртәле технологик мәйданчыкларны бетонлаштыру;

- сәнәгать майданчыклары территориясеннән жир өстендәге агып төшүче суларны территориянең планлаштыру тамгаларын ясалма арттырып нәтижәле читкә чыгару;
- жылылык белән эшкәртелгән торбаларны һәм торбаның стенасы исәпләнгәннән калыңрак булган торба үткәргеч детальләрен куллану;
- жир асты савытларының эчке өслеген эпоксид сумалалар нигезендә лак-буяу белән каплау;
- жир өстендәге торбаүткәргечләрнең һәм арматураның тышкы өслеген лак-буяу материаллары белән атмосфера коррозиясеннән саклау;
- майданчык чикләрендәге торбаүткәргечләрдәге һәм ташлап калдырыла торган вакытлыча суүткәргечләрдәге өзеклекләргә вакытында һәм сыйфатлы бетерү;
- актив су алмашуның төче сулы горизонтларына чишмәләрдән һәм махсус режимлы скважиналардан күзәтү чөлтәре булдыру;
- су кошларының күпләп миграциясә тәмамланганнан соң (май уртасыннан башлап) нефть чыгару объектларын төзекләндерү буенча актив эшләр башкару;
- нефть-газ чыгару объектлары чикләрендә һәм аларга турыдан-туры якынлыкта закон белән билгеләнгән куркынычсызлык чараларын катгый үтәү зарурлыгы турында халык һәм ведомстводан тыш предприятиеләр персоналы белән аңлату эшләре алып барырга;
- план-кисәтү ремонтларын заманча техник тәмин итүне күздә тотарга;
- торбаларны нәтижәле изоляцияләүне, шулай ук торба диварларының торышын тикшерүне һәм торбаүткәргечләрнең коррозиядән зыян күргән участокларын вакытында ремонтлауны тәмин итәргә;
- төрле операцияләрдә персоналның гамәлләрен төгәл регламентацияләүне, шулай ук аны тиешенчә әзерләүне һәм белемнәргә периодик тикшерүне тәмин итәргә.

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының 02.05.2024 ел, №7231/12 хаты нигезендә, «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» объекты буенча төзеләчәк территориядә гомумтаралган файдалы казылмалар, су алу корылмалары һәм аларның санитария саклау зоналары (алга таба – ССЗ) булу-булмавы турындагы сорауны карап, түбәндәгеләргә хәбәр итә: Министрлыкның геологик мәгълүмат фондында булган мәгълүматлар буенча, сорала торган кишәрлекләрдә аерылган һәм Татарстан Республикасының территориаль балансында исәпләнгән гомумтаралган файдалы казылмалар запаслары юк. Жирле әһәмияттәге жир асты байлыктары кишәрлекләреннән файдалану хокукына лицензияләр бирелмәгән.

Сорала торган участок чикләренә «Троицкнефть» ЯАЖ №11854 скважина керә, ул Ракаш тозлы жир асты сулары урынындагы аз сулы локаль-сулы алексинск-башкорт карбонат катламыннан файдалана, аның запаслары гомумтаралган файдалы казылмалар запаслары буенча республика комиссиясе беркетмәсә белән расланган Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгында 16.06.2021 ел, №746-ПВ С1 категориясә буенча пласт басымын саклау өчен тәүлегенә 0,056 мең куб метр күләмендә расланган.

Сорала торган участоклар чикләрендә санитария саклау зонасының расланган проектлары һәм эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүреш суы белән

тәэмин итү чыганакаларының санитария саклау зоналарының билгеләнгән проектлары юк.

«Бөтенроссия балык хужалыгы һәм океанография фәнни-тикшеренү институты» федераль дәүләт бюджет фәнни учреждениесенен Балыкчылык буенча федераль агентлыкның Татарстан филиалының 17.06.2024 ел, №921 хаты нигезендә Гидрографик челтәр түбәндәге эзлеклелектә бирелгән: исемсез инеш – Исемсез инеш – Сосновка елгасы – Кичү елгасы – Чишмә елгасы – Куйбышев сусаклагычы. Исемсез инешнең озынлыгы дүрт километрга яқын, аның су саклау зонасының киңлеге, Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә, 50 метр тәшкил итә. Жәйге-көзгә саегу чорында инеш кибә. Исемсез инеш – Сосновка елгасының исемсез кушылдыгының кушылдыгы, Яңа Чишмә районының Петропавел авыл жирлегә территориясе буйлап Вертубашка чокырының үзәне буйлап ага.

Инеш ихтиофаунасы түбәндәге балык төрләреннән тора:

- CyprinidaeBonaparte, 1832 – карп: гади ташбаш – GobioGobio;
- CobitidaeSwainson, 1838 – вьюн: гади щиповка – Cobitistaenia.

Су объектын яисә су объектынның бер өлешен балык хужалыгы билгеләнешендәге су объектларына кертүдән һәм балык хужалыгы әһәмиятендәге су объектларының категорияләрен билгеләүдән исемсез инеш балык хужалыгы әһәмиятендәге икенче категорияле су объектларына туры килә.

Проектлана торган объектлар төзү өчен бирелгән жир кишәрлекләре төп орнитологик территорияләргә кагылмый.

Проектлана торган объектлар төзү өчен бирелгән жир кишәрлекләре сулы-сазлыклы жирләргә кагылмый.

Туфракны һәм жир ресурсларын саклау гамәлләре

Төзелешне гамәлдәге экосистемаларга сизелерлек тискәре йогынты ясамыйча, төзелеш материалының составына, үзлекләренә, графика һәм барлык төр эшләрне башкару технологияләренә карата билгеле бер табигать саклау таләпләрен үтәп башкарырга кирәк.

Әлеге проектта жир ресурсларыннан рациональ файдалану һәм йогынтыны киметү чаралары карала:

- жир массаларының нульле балансына мөмкин кадәр якынайту юлы белән гамәлдәге микрорельефны минималь үзгәртеп кору;
- төзелеш вакытында бозылган территорияне планлаштыру;
- эшләр башкару чорында калдыкларны жыю, туплау һәм вакытында утильләштерү;
- конструкцияләрне һәм материалларны махсус әзерләнгән майданчыкларга урнаштыру;
- ягулык-майлау материаллары склады, техникага һәм автотранспортка ягулык салу, жир кишәрлегендә ремонт һәм техник хезмәт күрсәтү каралмаган;
- төзелеш эшләре башланыр алдыннан техниканың бөтен ягулык системасын мәжбүри карау һәм бөтенлеген тикшерү.

Вакытлыча керү юллары трассаларын салу, жирле табигать шартларын һәм аларны су үткөрү жайланмалары белән жиһазлау кирәклеген исәпкә алып, гамәлдәге юл челтәреннән максималь файдаланып башкарыла.

Транспорт һәм махсус техника үсемлекләр һәм туфрак катламын бозмаслык имин хәрәкәт тәмин итә торган махсус төзелгән юллар буенча гына хәрәкәт итә.

Жир кишәрлеген торгызу эшләре алар төгәлләнгәнче өзлексез башкарылырга тиеш. Әгәр климат шартлары бу эшләрне шунда ук башкарып чыгарга мөмкинлек бирмәсә, аларны үткөрү срогы озайтылырга мөмкин, ләкин скважинада бораулау һәм жиһазларны сүтү эшләре тәмамланганның соң бер елдан да артмаса тиеш.

Техник рекультивацияләү (ундырышлы катламны планировкалау, транспортировкалау һәм салу, әгәр ул алынса) предприятие көче белән башкарыла. Жирләрнең ундырышлылыгын торгызу эшләре жирдән файдаланучылар тарафыннан башкарыла, аларга жирләрне бу жирләрдә туфрак катламын бозуга бәйле эшләр башкарган предприятиеләр акчалары исәбеннән кайтаралар.

Рекультивациянең биологик этабы агротехник һәм фитомелиоратив эшләренә үз эченә ала.

Биологик этап техник рекультивацияләү тәмамланганның һәм рекультивацияләнгән жирләрне акт буенча комиссия кабул иткәннән соң жирдән төп файдаланучы тарафыннан башкарыла. Биологик рекультивация эшләнгән проект нигезендә гамәлгә ашырыла, анда биологик рекультивациянең эзлеклегенә, кирәкле техника, материаллар, шул исәптән утырту материаллары чагылдырылырга һәм аны үткөрүгә чыгымнар билгеләнергә тиеш.

Рекультивацияләнгән участокларны кабул иткәндә комиссия түбәндәгеләрне тикшерә:

- башкарылган эшләрнең расланган проектка туры килүен, шул исәптән: планлаштыру эшләренең сыйфаты;
- туфракның ундырышлы катламын өеп салуның куәте һәм тигезлегенә;
- туфракның нефть һәм нефть продуктлары белән пычрану дәрәжәсә;
- туфрак катламының ундырышлылык дәрәжәсә һәм туфрак үзлекләренен төп күрсәткечләре;
- керү юлларын һәм гидротехник (мелиоратив, эрозиягә каршы) корылмаларны торгызу.

Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм табигатьтән файдалану министрлыгының 11.06.2024 ел, №03/2-2014 хаты нигезендә, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 23.12.2016 ел, №3056-р күрсәтмәсә белән расланган Аеруча кыйммәтле продуктив авыл хужалыгы жирләре исемлегендә «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» объекты урнашкан территориядәге авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир кишәрлекләре (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 21.12.2023 ел, №3022-р күрсәтмәсә редакциясендә) юк.

«Приволжскмелиоводхоз» идарәсе» ФДБУ мәгълүматы буенча карала торган территориядә учреждение балансындагы федераль милектәге мелиорацияләнгән жирләр, мелиорация системалары һәм мелиорация төрләре юк.

Авыл хужалыгы һәм табигатьтән файдалану идарәсе белешмәләре буенча Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районында объект урнашкан зонада мелиорация төрләре юк.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Баш ветеринария идарәсенен 05.06.2024 ел, №10-27/3254 хаты нигезендә (264-24 2 том, 10 нчы кушымтаны карагыз) инженер-экологик эзләнүләр һәм проектлау зонасында себер түләмәсе үлэт базлары һәм биотермик чокырлар, кушымтада бирелгән исемлеккә ярашлы рәвештә, карала торган территориядә юк.

Калдыкларны жыеп, саклаганда, чистартканда һәм зарарсызландырганда әйләнә-тирә мохитне саклау гамәлләре

Табигать мохитләрен (үсемлекләрен, туфракны, жир асты суларын һәм жир асты байлыкларын) төзелеш чорында, шулай ук проектлана торган объектларны алга таба эксплуатацияләү чорында барлыкка килә торган калдыклар белән пычранудан саклауны тәмин итү буенча экологик таләпләренә үтәү өчен житештерү һәм көнкүреш калдыклары белән эш итү системасы оештырыла. Система түбәндәгеләрне күздә тотал:

- калдыкларның агулы өлешен туплау өчен ябык типтагы металл контейнерлар урнаштыруны;
- нефтьле сыек һәм пастасыман калдыкларны металл савытларга жыеп, соңыннан нефть эшкәртү жайланмаларына махсуслаштырылган оешмалар белән килешү буенча чыгаруны;
- аларны предприятиянен жиназландырылган стационар житештерү участокларында үзәкләштерелгән жыю өчен алып чыгу исәбенә, төзелеш майданчыкларында житештерү һәм көнкүреш калдыкларын кыска вакытлы саклауны;
- ремонт эшләрен башкарганда махсус жайланмалы техникадан файдалануны;
- торбаүткәргечләрдә авария шартлавы мөмкинлеген киметергә мөмкинлек бирә торган төзелеш буенча технологик чишелешләр, бу калдыклар барлыкка килү санын киметергә ярдәм итә;
- калдыкларны урнаштыру һәм эшкәртү урыннарына төзелеш чорында да, шулай ук территория чүп-чарларын рөхсәтсез урнаштыруны булдырмау өчен объектны эксплуатацияләү чорында да даими рәвештә чыгаруны гамәлгә ашыруны;
- төзелеш башланыр алдыннан калдыкларны махсуслаштырылган оешмаларга тапшыруга килешүләр төзүне.

Житештерү һәм куллану калдыклары, технологик схемада кабул ителгән техник чишелешләренә үтәгәндә, әйләнә-тирә мохиткә һәм эшләүчеләрнең сәламәтлегенә тискәре йогынты ясамыйлар.

Югарыда әйтелгән чаралар тәкъдим характерында, проект документациясендә эшлängән чаралар белән заказ бирүчедә проектлауга бирелгән йөкләмә буенча эшлängән чаралар белән танышырга мөмкин.

Проектлана торган объектларны төзегәндә йогынты төзелеш сроклары белән чиклängән вакытлы характерга һәм бирелгән жир кишәрлегә чикләрендә

локаль таралуга ия. Бирелгән жирләрден рациональ файдалану шартлары һәм табигатьне саклау чаралары үтәлгәндә, төзелеш этабында тискәре йогынты минималь булчак һәм әйләнә-тирә мохиткә сизелерлек йогынты ясамаячак.

Әмма проектлана торган төзелеш территориясенәң экологик хәле начараяуга юл куймас өчен, төзелеш эшләре башланганчы әлегә территориядә житештерү-экологик контроль системасын булдырырга кирәк.

Табигатьне саклау чаралары системасы төзелеш чорында тискәре экологик үзгәрешләргә кисәтүнең өстенлекле шарты булып тора. Бу система табигатькә техноген йогынтыны киметүгә (бетерүгә), табигать ресурсларын яхшыртуга һәм рациональ файдалануга юнәлдерелгән хужалык эшчәнлегенәң барлык төрләргә берләштерергә тиеш.

Технологик процессларның әйләнә-тирә табигать мохите компонентларының гамәлдәге торышына билгеле бер йогынтысы беткәч, проектта мондый йогынтыны компенсацияләү чаралары системасын күздә тотарга кирәк. Өстәвенә, туфрак-үсемлекләр капламы торгызылмаган яисә нефть продуктлары, житештерү һәм көнкүреш калдыклары белән пычранган урыннар булмаса, табигатьне торгызу эшләре төгәлләнгән дип саналачак.

Эксплуатацияләү чорында районда табигать мохитенә тискәре йогынты ясауны кисәтүнең мәжбүри шарты булып даими житештерү-экологик контроль, ягъни табигать мохитенә комплекслы экологик мониторинг тора.

Атмосфера һавасында, туфракта, суда контрольдә тотыла торган пычраткыч матдәләргәң билгеләнә торган күрсәткечләре, радиация күрсәткечләре киләчәктә фон буларак кулланыла ала.

Әйләнә-тирә табигать мохитенәң торышы сыйфатын яхшырту һәм аңа тискәре йогынтыны минимальләштерү эшчәнлегенәң төп юнәлеше булып түбәндәгеләр тора:

- атмосфера һавасын саклау, судан файдалану өлкәсендә экологик законнарны үтәү, атап әйткәндә, санитар-яклау, су саклау зоналары һәм яр буе полосасы зоналары чикләрендә экологик таләпләр грунтларның өске эрозиясен булдырмау чараларын үтәү, туфрак катламын пычратуны булдырмау чараларын башкару, атмосфера һавасын саклау чараларын үтәү;

- жир асты суларына йогынтыны киметү чараларын башкару;

- туфрак катламына, хайваннар дөньясына һәм үсемлекләргә йогынтыны минимальләштерү чараларын күрү;

- куркыныч калдыкларны жыю, алардан файдалану, зарарсызландыру, транспортировкалау һәм урнаштыру чараларын үтәү;

- жирләргәң рекультивацияләү чараларын башкару.

Шау-шудан яклау чаралары

Төзелеш территориясендә тавыш мөмкин булган иң чик дәрәжәдән артмый. Шуңа бәйле рәвештә табигатьне саклау буенча махсус чаралар эшләү максатка ярашлы түгел, тавыштан һәм вибрациядән саклау чаралары билгеләнгән нормалар һәм Россия законнары белән регламентлаштырылырга тиеш. Эшләүчеләргә житештерү шау-шуынан һәм вибрацияләрдән саклау, нигездә, тиешле технологик жиһазлар сайлап алу юлы белән ирешелә.

Технологик һәм ярдәмче жиһазлар тудырган тавыш дәрәжәсе ГОСТ 12.1.003-2014 «Хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы. Шау. Иминлекнең гомуми таләпләре» дәүләтара стандарты белән билгеләнгән зурлыктардан артмаска тиеш.

Эшләүче жиһазның вибрация дәрәжәсе билгеләнгән күрсәткечләрдән артмаслык итеп жиһазлар урнаштырылырга һәм үзәкләштерелергә тиеш.

Житештерү майданчыкларында һәм эш урыннарында тавыш басымының һәм тавыш дәрәжәләренең мөмкин булган дәрәжәсен тәмин итү 51.13330.2011 г. «СНиП 23-03-2003 Шау-шудан саклану» санитария кагыйдәләре таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

Тавыш йогынтысыннан яклау «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы федераль закон, шулай ук сәнәгать предприятиеләрендә, шәһәрләрдә һәм башка торак пунктларда тавышны киметү чаралары турында Хөкүмәт карарлары белән регламентлана. Халыкны шау-шунун зарарлы йогынтысыннан яклау өчен норматив-закон актлары аның интенсивлыгын, гамәлдә булу вакытын һәм башка параметрларын регламентлаштыра.

Жир асты байлыктарын саклау гамәлләре

Участоктагы корылмаларны урнаштыру жир асты байлыктарын саклаудан рациональ файдалану законнары таләпләре, шулай ук Жир асты байлыктарыннан файдалану департаменты һәм жир асты байлыктарыннан файдалануга лицензия биргән шартлар нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Югарыда мисал чаралар язылган, әйләнә-тирә мохитне саклау буенча чаралар белән тулырак итеп «Инженер-экологик эзләнүләр нәтиҗәләре буенча техник хисап» 05-24-ИЭИ, 2024 ел» бүлегендә танышырга мөмкин.

2.9. ТЕРРИТОРИЯНЕ ТАБИГый ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРДӘН САКЛАУ, ШУЛ ИСӘПТӘН ЯНГЫН КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫН ҺӘМ ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫН ТӘМИН ИТҮ ЧАРАЛАРЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ КИРӘКЛЕГЕ ТУРЫНДА МӘГЪЛУМАТ.

«№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» проекты составында линия объектлары: жыелма нефть-газ үткәргече, промысел суүткәргече һәм 10 киловаттлы һава линиясе каралган. Жыелма нефть-газ үткәргече «Халыкны һәм территорияләргә гадәттән тыш хәлләрдән саклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы федераль законның 4 статьясындагы 2 пункты һәм «Хәвефле житештерү объектларының сәнәгать иминлегенә турында» 1997 елның 21 июлдәге 116-ФЗ номерлы федераль законның 2 пункты нигезендә куркыныч объектлар категориясенә керә. Моңа бәйле рәвештә территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар комплексын эшләргә һәм гамәлгә ашырырга кирәк, чөнки мөмкин булган аварияләр (нефтьнең агып чыгуы, торбаүткәргечнең

зарарлануы, суның авария хәлендәге агып чыгуы, һава линиясе үткәргечләренең өзелүе һ.б.) экологик һәм техноген һәлакәтләргә, кеше корбаннарына, халыкның сәламәтлегенә зыян китерергә, шактый матди югалтуларга һәм яшәү шартларын бозуга китерергә мөмкиннәр.

Ростехнадзорның 15.12.2020 ел, №534 боерыгы белән расланган федераль нормалар һәм кагыйдәләр («Нефть һәм газ сәнәгатендә куркынычсызлык кагыйдәләре» ФНП) нигезендә чыгару скважиналары продукциясен чыгару, транспортлау һәм эшкәртү белән бәйле объектлар янгын-шартлау куркынычы булган объектлар рәтенә керә.

Нагорный нефть ятмасының №38 кустының проектлана торган чыгару скважиналары продукциясе су-газ-нефть эмульсиясеннән гыйбарәт.

Нефтьнең тыгызлыгы куб метрына 902 килограмм, үзлегенә 0,09742 Па·с һәм анда парафиннар (3,7 процент) һәм сумалалар (16 процент) кебек тиз кабынучан компонентлар бар. ГОСТ 12.1.044-89 (3.1 пункт) нигезендә, нефть тиз кабынучан сыеклыкларга (ЛВЖ) керә, чөнки аның кабыну температурасы гадәттә Цельсий буенча 61 градустан түбәнрәк. ГОСТ 19433-88 (4.3.1 пункт) буенча нефть өч класслы куркыныч йөк (тиз янучан сыеклыклар) буларак классификацияләнә. Бу аның янгын куркынычы зур булуына китерә, бигрәк тә нефть агып чыгу яки авария хәлләрендә ачык ут, очкыннар яки жылыту тәэсирендә янып китәргә мөмкин.

Иярчен нефть газының тыгызлыгы куб метрына 1,17 килограмм тәшкил итә һәм составында метан (7-10 процент) һәм күкерт водороды (0,7 процентка кадәр әйләнеш) бар. Иярчен газ биш проценттан алып 15 процентка кадәр концентрациядә һава белән шартлау куркынычы булган катнашмалар хасил итәргә сәләтле янучан **газларга** карый (ГОСТ 19433-88 «Хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы. Эш зонасы һавасына гомуми санитария-гигиена таләпләре» буенча 2 класс (4.2.1 пункт). Газ составына керүче күкерт водороды өстәмә рәвештә куркынычны арттыра, чөнки ул агулы һәм әйләнешнең 4,3 проценттан алып 46 процентка кадәр концентрациядә шартлау куркынычын тудыра. Ул исә иярчен газны янгын куркынычы гына түгел, ә агулы да итә, бу өстәмә куркынычсызлык чараларын таләп итә.

Катлам суы үзеннән-үзе янгын куркынычын тудырмаса да, аның минераллашу дәрәжәсе югары (литрына 8800 грамм) һәм сулы (99 процентка кадәр). Аның нефть һәм газ белән катнашмасында булуы жиһазларның коррозиясенә китерергә мөмкин, бу объектның гомуми янгын-шартлау куркынычын арттырып, агып чыгу һәм аварияләр куркынычын арттыра (ГОСТ 9.602-2016 нигезендә).

Проект документациясен эшләгәндә, проектлана торган объектның Татарстан Республикасы Гражданның оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 18.09.2024 ел, №18/09-04 хаты нигезендә СП 165.1325800.2014 «Гражданның оборонасы буенча инженер-техник чаралар» кагыйдәләре җыелмасында (Россия Төзелеш министрлыгының 12.11.2014 ел, №705/пр боерыгы) каралган куркыныч зоналарга эләкмәвен исәпкә алырга кирәк.

Татарстан Республикасы Гражданның оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 18.09.2024 ел, №18/09-04 хаты нигезендә (264-24 2 том, 1 нче кушымтаны карарга) проектлана торган объект өчен «Гражданның
264-24-Н

оборонасы чаралары, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлегенә» бүлеген эшләргә кирәк.

Белешмәләр нигезендә проектлана торган объект:

- гражданнар оборонасы буенча II төркемгә кертелгән Әлмәт шәһәреннән якынча 52 чакрым ераклыкта урнашкан;
- гражданнар оборонасы буенча категорияләми;
- жиңмерелү, химик зарарлану, катастрофик су басу, радиоактив пычрану (зарарлану), өемнәр барлыкка килү ихтималы булган зоналарга эләмми.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 21.02.2011 ел, №134 карары белән расланган «Татарстан Республикасын территорияль планлаштыру схемасы» территорияль планлаштыру документлары нигезендә (264-24-Н 2 томның 3.18 битен карарга) проектлана торган объект яңәшәдәге территорияләрдә урнашкан объектларда аварияләр вакытында килеп чыга торган гадәттән тыш хәлләрнең ихтимал йогынтысы зоналарына эләмми.

Проект документациясен эшләгәндә инженер-геологик эзләнүләр нәтижеләрен исәпкә алырга кирәк.

Хисап нигезендә, тикшерелә торган трассаларда һәм яңәшәдәге территорияләрдә грунт массивларының тотрыклылыгына тискәре йогынты ясый алырлык физик-геологик һәм техноген процесслар һәм эрозия, шуышулар, суффозия һәм сөзәк процесслар кебек күренешләр юк.

Рекогносцировка тикшерүе карст базын һәм күмелгән күренешләрен (упкыннар, утырулар, чокырлар, казанлыклар һ.б.) ачыкламаган.

Инженер-геологик эзләнүләр нәтижеләре буенча техник хисап (05-24-ИГИ) нигезендә, 11-105-97 кагыйдәләр жыелмасының II өлешендәге И кушымтасы буенча, су басу процессы булу сәбәпле, проектлау территориясә төрлө өлкәләрдә урнашкан:

- №38 скважиналар кусты мәйданчыгы, нефть-газ жыю трассасы, ВЛ-10кВ, керү юлы һәм суүткәргеч трассасы, ПК13+78 алып ПК15 кадәр кибеп баручы инеш аша чыгу участогыннан тыш, потенциал су басучы өлкәдә урнашкан. Су басу процессын үстерү шартлары буенча мәйданчык һәм трассалар көтелгән техноген йогынтылар нәтижәсендә потенциал су баса торган районда (II-Б1) урнашкан. Монда грунтларның жир өсте катламында (ИГЭ-2, ИГЭ-3 балчыклары түбәсендә) кар эрегән һәм озакка сузылган көчлө яңгырлар вакытында суларның вакытлыча агып килүе белән бәйлә рәвештә периодик рәвештә югары агымның барлыкка килү мөмкинлеген исәпкә алырга кирәк. Төзелеш вакытында кире күмелгән урыннарда, котлованнарда һәм траншеяләрдә су туплану нәтижәсендә техноген сулы горизонт барлыкка килергә мөмкин; жир өемнәре, юллар, өемнәр тоткарлаган су агымы бозылу нәтижәсендә өске суларга инфильтрация; су ташучы коммуникацияләрдән, «юеш» технологик процесслы корылмалардан агып чыккан суларга инфильтрация, шулай ук контактлы фундамент-туфрак;

- ПК13+78 суүткәргеч трассасының бер өлешә ПК15 буенча (кибеп баручы инеш аша чыгу урыны Вертубашка чокырында исемсез инешне кисеп үтә, су баскан өлкәдә урнашкан(I). Процесс үсешә шартлары буенча табигый шартларда су баскан (I-A) дип бәйләнә һәм процесс үсешә вакыты буенча I-A-1 участогына – даими су баскан участокка карый.

Өске агымның юнәлешен кыска вакытлыча локаль бозу территориянең су режимын үзгәртү һәм территорияне су басу яки су агымнарын саегу кебек тискәре процессларны үстерү куркынычын тудырмайчак.

«Гражданнар обороны чаралары һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеген» бүлеген Россия Федерациясенең «Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Гражданнар обороны буенча чаралар һәм капитал төзелеш объектларын проектлаганда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеген эшләү тәртибе» ГОСТ Р 22.2.13-2023 илкүләм стандартына туры китереп, шулай ук гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чараларын проектлау нормаларын һәм кагыйдәләрен билгели торган башка норматив-техник документларны исәпкә алып эшләргә кирәк.

Проектлана торган объектта авария вакыйгасы килеп чыккан һәм аның алга таба жәелү ихтималы булган очракта, проект документациясендә авария үсешен бетерү яисә чикләү һәм киметү буенча берничә чара карала.

Татарстан Республикасы
Төзелеш, архитектура һәм торак-
коммуналь хужалыгы
министрлыгының 2025 елның
«05» ____ 05 ____ №583/о боерыгы
белән расланды

ЛИНИЯ ОБЪЕКТАН УРНАШТЫРУНЫ КҮЗДӘ ТОТА ТОРГАН
ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТА ҺӘМ ТЕРРИТОРИЯНЕ
ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТА

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле
һәм Петропавел авыл җирлекләре территориясендә урнашкан
«№38 скважиналар кустын һәм ГПД системасын төзекләндерү»

НЕФТЕСТРОЙПРОЕКТ

«Нефтестройпроект» җаваплылыгы чикләнгән җәмгыяте

Килешү номеры: 8/ПИР/23, 07.11.2023 ел.

Заказчы – «Троицкнефть» ЯАЖ

Эшләүче - «Нефтестройпроект» ЖЧЖ

**ЛИНИЯ ОБЪЕКТАН УРНАШТЫРУНЫ КҮЗДӘ ТОТА ТОРГАН
ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТА ҺӘМ ТЕРРИТОРИЯНЕ
ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТА**

**Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле
һәм Петропавел авыл җирлекләре территориясендә урнашкан «№38
скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү»**

Территорияне ызанлау проектының төп өлеше
5 бүлек «Территорияне планлаштыру проекты. График өлеше»
6 бүлек «Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә»

264-24-Н

3 том.

Генераль директор

Н.Н.Хәйретдинов

2025 ел

**Территорияне планлаштыру проекты һәм линия объекты территориясен
ызанлау проекты составы**

Том №	СОСТАВЫ	Атамасы	Искәрмә
1	Территорияне планлаштыру проектының төп өлеше	1 бүлек «Территорияне планлаштыру проекты. График өлеше»	
		2 бүлек «Линия объектларын урнаштыру турында нигезләмә»	
2	Территорияне планлаштыру проектын нигезләү материаллары	3 бүлек «Планлаштыру проектын нигезләү буенча материаллар. График өлеше»	Китерелми
		4 бүлек «Планлаштыру проектын нигезләү буенча материаллар. Аңлатма языуы»	Китерелми
3	Территорияне ызанлау проектының төп өлеше	5 бүлек «Территорияне ызанлау проекты. График өлеше»	
		6 бүлек «Территорияне ызанлау проекты. Текст өлеше»	
4	Территорияне ызанлау проектын нигезләү материаллары	7 бүлек «Ызанлау проектын нигезләү буенча материаллар. График өлеше»	Китерелми
		8 бүлек «Территорияне ыманлау проектын нигезләү материаллары. Аңлатма языуы»	Китерелми

3 томның эчтәлеге

№	Атамасы	Искәрмә
1	2	3
	5 бүлек «Территорияне ызанлау проекты. График өлеше»	
	Территорияне ызанлау сызымы	
	6 бүлек «Территорияне ызанлау проекты. Текст өлеше»	
6.1	Барлыкка килә торган җир кишәрлекләре исемлеге	Китерелми
6.2	Барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган җир кишәрлекләренең характерлы нокталары координаталары исемлеге	Китерелми
6.3	Ызанлау проектын әзерләү гамәлгә ашырыла торган территория чикләре турында Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында мондый чикләренң характерлы нокталары координаталары исемлеген үз эченә алган белешмәләр	Китерелми
6.4	Территорияне планлаштыру проекты нигезендә барлыкка килә һәм үзгәртелә торган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төре	Китерелми

5 БҮЛЕК «ТЕРРИТОРИЯНЕ ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТЫ. ГРАФИК ӨЛЕШЕ»

«№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объекты территориясен ызанлау проекты составында барлыкка килә торган җир кишәрлекләре юк, шуңа бәйле рәвештә территорияне ызанлау сызымы эшләнмәгән.

6 БҮЛЕК «ТЕРРИТОРИЯНЕ ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТЫ. ТЕКСТ ӨЛЕШЕ»

6.1. БАРЛЫККА КИЛӘ ТОРГАН ЖИР КИШӘРЛЕКЛӘРЕ ИСЕМЛЕГЕ

Территорияне ызанлауның әлеге проекты, жир кишәрлекләре чикләренен урнашу урынын билгеләү максатларында, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Зирекле авыл жирлегенә, Петропавел авыл жирлегенә территориясендә һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының «Кәләй урманчылыгы» ДКУ Ракаш кишәрлегенә урманчылыгы чикләрендә урнашкан «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» объектын 16:31:020401, 16:31:030310, 16:31:020702 кадастр кварталы чикләрендә урнаштыру өчен эшләнә.

Проектта проектлана торган линия объектларын урнаштыру һәм төзү өчен яңа жир кишәрлекләре булдыру каралмаган.

Линия объектын урнаштыру гамәлгә ашырыла:

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жир кишәрлекләрендә – «Россия Федерациясе Жир кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына линия объектларын урнаштыруны гадиләштерү өлешендә үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 3 августындагы 341-ФЗ номерлы федераль закон һәм Россия Федерациясе Жир кодексының 39.42 статьясы нигезендә гавами сервитут шартларында.

- урман фонды жирләрендә – алар турында белешмәләр Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына (КМБДР) кертелгән, инде формалашкан жир кишәрлекләре чикләрендә): 16:31:020702:234, 16:31:020702:42, 16:31:020702:43, 16:31:020702:44, 16:31:020702:490, 16:31:020702:489.

Линия объектын гамәлдәге жир кишәрлекләрендә аларның чикләрен һәм характеристикаларын үзгәртмичә урнаштыру планлаштырыла. Шулай итеп, проектлана торган линия объектларын төзү һәм урнаштыру өчен яңа жир кишәрлекләре төзү яки гамәлдәгеләрен үзгәртү каралмаган.

Кадастр номерлары 16:31:020702:490 һәм 16:31:020702:489 булган жир кишәрлекләренә Россия Федерациясе Жир кодексының 39.6 ст. нигезендә 49 еллык озак вакытлы аренда килешүе төзүгә кирәк.

Әлеге участоклар «№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектын составына керүче №38 кусты мәйданчыгын урнаштыру өчен булдырылган. Күрсәтелгән объектны урнаштыру Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2008 елның 16 февралендәге 87 номерлы карары таләпләренә туры килә.

Кадастр номеры 16:31:020702:234 булган жир кишәрлегенә 04.10.2012 ел, №437 аренда килешүе төзелгән.

Кадастр номерлары 16:31:020702:42, 16:31:020702:43, 16:31:020702:44 булган жир кишәрлекләренә 2007 елның 20 декабрендәге 02-07-363 номерлы аренда шартнамәсе төзелгән.

Чикләрендә линия объектын гавами сервитут шартларында урнаштыру күздә тотылган жир кишәрлекләре исемлегенә (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 12 маендагы 564 номерлы карары, «а» пунктчасының 35 пункты) 6.1.1 нче таблицада бирелгән.

6.1.1 нчы таблица. Чикләрендә гавами сервитут шартларында линия объектын урнаштыру күздә тотыла торган җир
кишәрлекләре исемлегә

№	Жир кишәрлегенң кадастр номеры /бердәм жирдән файдалану номеры (кадастр кварталы)	Жир кишәрлекл әренң мәйданы, кв.м.	Жир кишәрлеген жирләрнең билгелә бер категориясе нә көртү турында белешмәләр	Урнашу урыны таъсирламасы (жир кишәрлегенң адресы)	Кишәрлекләрдә урнашкан күчмәсез мөлкәт объектлары исемлегә һәм адреслары	Төркөлгән хокуклар турында белешмәләр
1	2	3	4	5	6	7
1	16:31:030310:525	1 276,3	Авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге жирләр	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы, Зирекле авыл жирлегә	-	8 Хосусый милек
2	16:31:030310:526	849,4	авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы, Зирекле авыл жирлегә	16: 00: 000000:1488- «Кара Алтын предприятиесе» ЯАЖ «Шешмаойл» АЖнең Тавель нефть ятмасының ПСВ белән ДНС-2 алып ДНС-6А кадәр нефть тапшыру узелы булган басымлы нефть үткөргеч төзү	Татарстан Республикасы, Әлмөт муниципаль һәм Яңа Чишмә муниципаль районнары Хосусый милек
3	16:31:030310:527	20355,2	авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы, Зирекле авыл жирлегә	16: 00: 000000:1488- «Кара Алтын предприятиесе» ЯАЖ «Шешмаойл» АЖнең Тавель нефть ятмасының ПСВ белән ДНС-2 алып ДНС-6А кадәр нефть тапшыру узелы булган басымлы нефть үткөргеч төзү 16:31:030310:534, «Нагорный нефть ятмасының №30 скважиналар куштын төзекләндерү» 16:31:030310:537, «Нагорный нефть ятмасының №29 скважиналар куштын төзекләндерү»	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Зирекле авыл жирлегә Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Хосусый милек
4	16:31:030310:448	9 095,1	авыл	Татарстан Республикасы	16:00:000000:596 ВЛ 35КВ	Татарстан Республикасы, Яңа «Татарстан

№	Жир кишөрлеген кадастр номеры /бердем жирден файдалану номеры (кадастр кварталы)	Жир кишөрлекл өренен мәйданы, кв.м.	Жир кишөрлеген жирлөрен билгеле бер категориясе нө кертү турында белешмелөр	Урнашу урыны тавширламасы (жир кишөрлегенен адресы)	Кишөрлеклөрдө урнашкан күчсез мөлкөт объектлары исемлеге һәм адреслары	Төркөлгөн хокуклар турында белешмелөр
1	2	3	4	5	6	7
			хужалыгы билгеләнеше ндәге	Яңа Чишмә муниципаль районы, Зирекле авыл жирлеге	Ямаши ПС-Яңа Чишмә ПС	8 Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы» МБ милке
5	16:31:000000:605 (16:31:020401:16)	7 615,1	авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы, Петропавел авыл жирлеге	16: 00: 000000:1488 - «Кара Алтын предприитиес» ЯАЖ нефть ятмасының ПСВ белән ДНС-2 алып ДНС-6А кадр нефть тапшыру узелы булган басымлы нефть үткөргеч түзү	Татарстан Республикасы, Өлмөт муниципаль һәм Яңа Чишмә муниципаль районнары
	16:31:000000:605 (16:31:020401:28)	2713.1			16:00:000000:1516 Нагорный нефть ятмасының №33, 48 скважиналар кустын төзеклөндөрү. Нагорный нефть ятмасының ППД системасын төзеклөндөрү	Татарстан Республикасы, Өлмөт һәм Яңа Чишмә муниципаль районнары
	16:31:000000:605 (16:31:020401:15)	18361,3			16:31:000000:1150 Өлмөт-Горький магистраль нефть үткөргече-3, d=1020мм, участок 58-97 км 16:31:020401:245 Нагорный нефть ятмасының №41 скважиналар кустын төзеклөндөрү	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, «Михайловка» НПС Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Петропавел авыл жирлеге, Нагорный нефть ятмасы территориясе
				16:31:020401:558 №11854 скв. алып №6621 скв. кадр сууткөргеч	Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә муниципаль районы, Петропавел авыл жирлеге	Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы (Татарстан) –
				0:0:0: 889 Мешиха-Өлмөт участогында линия-кабель элемтә		

№	Жир кишәрлеген кадастр номеры / бердәм жирдөн файдалану номеры (кадастр кварталы)	Жир кишәрлекл өренң мәйданы, кв.м.	Жир кишәрлеген жирлөренң билгеле бер категориясе нө кертү турында белешмеләр	Урнашу урыны тасвирламасы (жир кишәрлегенң адресы)	Кишәрлеклөрдө урнашкан күчсез мөлкөт объектлары исемлеге һәм адреслары	Төркөлгән хокуклар турында белешмеләр
1	2	3	4	5	6	7
					корылмасы – Оптика жепселле тапшыру линиясе (ВОЛП)	Әлмөт, Яңа Чишмә, Чистай, Алексеевск, Балык Бистәсе, Лаеш, Югары Ослан, Зеленодольск районнары; Чуашстан Республикасы - Козлов, Цивиль, Чабаксар, Моргауш, Ядрин районнары; Түбән Новгород өлкәсе - Воротынский, Лсков, Кстов районнары; Әлмөт - Горький магистраль нефть үткөргече буйлап техник коридор буенча
					0:0:0:1343 Линия корылмасы - Әлмөт КЛМ - Мешиха, СУС Әлмөт - НУП 6/4	Россия Федерациясе субъекты: Татарстан Республикасы (Татарстан), Чуашстан Республикасы. Әлмөт, Яңа Чишмә, Чистай, Алексеевск, Лаеш, Зеленодольск, Козлов, Цивильск районнары
6	16:31:000000:555 (16:31:020401:71)	34,1	авыл хужалыгы билгеләнеше ндөгә	Татарстан Республикасы. Яңа Чишмә муниципаль районы, Петропавел авыл жирлегә, «Петропавел» СЛК тер.	16:00:000000:596 ВЛ 35КВ Ямаши ПС-Яңа Чишмә ПС	Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә һәм Әлмөт муниципаль районнары
7	16:31:020401	1417,1	авыл хужалыгы билгеләнеше ндөгә	Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы, Петропавел авыл жирлегә	-	Чикләнмәгән дәүләт милке жирлөре
Барлығы: 63852.9 м2						

6.2. БАРЛЫККА КИЛЭ ТОРГАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӨРЕНЕН ХАРАКТЕРЛЫ НОКТАЛАРЫ КООРДИНАТАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

«№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектын территориясен ызанлау проекты составында барлыкка килэ торган жир кишөрлекләре юк.

6.3. ЫЗАНЛАУ ПРОЕКТЫН ЭЗЕРЛӘУ ГАМӘЛГӘ АШЫРЫЛА ТОРГАН ТЕРРИТОРИЯ ЧИКЛӘРЕ ТУРЫНДА КҮЧЕМСЕЗ МӨЛКӘТНЕҢ БЕРДӘМ ДӘҮЛӘТ РЕЕСТРЫН АЛЫП БАРУ ӨЧЕН ФАЙДАЛАНЫЛА ТОРГАН КООРДИНАТАЛАР СИСТЕМАСЫНДА МОНДЫЙ ЧИКЛӘРНЕҢ ХАРАКТЕРЛЫ НОКТАЛАРЫ КООРДИНАТАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕН ҮЗ ЭЧЕНӘ АЛГАН БЕЛЕШМӘЛӘР.

«№38 скважиналар кустын һәм ППД системасын төзекләндерү» линия объектын ызанлау проектын эзерләү гамәлгә ашырыла торган территория чикләре әлегә ызанлау проектында билгеләнмәгән, чөнки проектлана торган линия объектын урнаштыру өчен жир кишөрлекләре төзү каралмаган.

6.4. БАРЛЫККА КИТЕРЕЛӘ ТОРГАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӨРЕННӨН ПЛАНЛАШТЫРУ ПРОЕКТЫ НИГЕЗЕНДӘ РӨХСӘТ ИТЕЛГӨН ФАЙДАЛАНУ ТӨРЕ

Территорияне ызанлау проектында жир кишөрлеге булдыру каралмаган. Рөхсәт ителгән файдалану төре билгеләнми.